

ŽIVOTOPIS

Mons. ThLic. Dominik Jaroslav Duka OP

Narodil se 26. dubna 1943 v Hradci Králové a vyrůstal v rodině vojáka z povolání, který se účastnil zahraničního odboje a v roce 1944 jako člen vládního vojska odešel s P. Jiřím M. Veselým OP do Itálie a přes Švýcarsko do Anglie, kde do konce války bojoval v Československé zahraniční armádě. V 50. letech byl vězněn spolu s důstojníky západní fronty.

Jaroslav Duka absolvoval školní vzdělání v Hradci Králové, v roce 1960 maturoval na Gymnáziu J. K. Tyla. V dalším studiu mu z kádrových důvodů bylo zamezeno. Pracoval v hradecké továrně ZVÚ (1960–1962) a vyučil se strojním zámečníkem. V letech 1962–1964 absolvoval základní vojenskou službu a vrátil se na své pracoviště. V roce 1965 byl po dlouhých průtazích na odvolání přijat ke studiu na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. 5. ledna 1968 vstoupil tajně do – na území Československa zakázaného, ilegálně žijícího – dominikánského řádu a přijal řádové jméno Dominik. 6. ledna 1969 složil časné sliby. 22. června 1970 přijal kněžské svěcení z rukou kardinála Štěpána Trochty a pět let působil v duchovní správě v pohraničních oblastech pražské arcidiecéze: Chlum svaté Máří, Jáchymov a Nové Mitrovce (dnes jde o oblast diecéze plzeňské). 7. ledna 1972 složil slavné sliby v dominikánském řádu.

V roce 1975 mu byl odňat „státní souhlas k duchovní správě“, pracoval pak patnáct let jako rýsovač v továrně Škoda-Plzeň. Intenzivně žil ilegální řádový život a věnoval se studiu. Od roku 1975 do roku 1986 byl vikářem provinciála a v letech 1976–1981 magistrem kleriků. Současně spolupracoval na zřízení tajného řádového studijního centra a organizoval náboženskou činnost mladé generace na celém území Československa. V roce 1979 získal licenciát teologie na Papežské teologické fakultě sv. Jana Křtitele ve Varšavě.

V roce 1981 byl odsouzen za trestný čin maření státního dozoru nad církvemi podle § 178 trestního zákona 218/49 Sb. Patnáct měsíců byl vězněn v Plzni-Borech za řádovou činnost, organizování studia dominikánských kleriků, samizdat a spolupráci se zahraničím. V roce 1986 byl Magistrem Řádu dominikánů jmenován provinciálem Československé dominikánské provincie a byl jím až do roku 1998. Po listopadu 1989 byl předsedou Konference vyšších řeholních představených v ČR a viceprezidentem Unie evropských KVŘP (1992–1996). Přednášel jako odborný asistent biblistiku na Teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a v letech 1990–1998 byl členem Akreditační komise při vládě ČR.

6. června 1998 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován 24. sídelním biskupem královéhradeckým a 26. září 1998 přijal biskupské svěcení z rukou arcibiskupa Karla Otčenáška a spolusvětitelů kardinála Miloslava Vlk a apoštolského nuncia arcibiskupa (dnes kardinála) Giovanniho Coppy v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové.

Navázal na velkorysou činnost a projekty svého předchůdce arcibiskupa Karla Otčenáška. Sv. Vojtěcha navrhl za třetího patrona diecéze. Založil Diecézní teologický institut a církevní gymnázium ve Skutči. V roce 2002 svolal druhý Diecézní eucharistický kongres. Za jeho působení byla dokončena rekonstrukce

Nového Adalbertina, v jehož areálu byla vybudována nová Biskupská knihovna v salla terreně. Též byla rekonstruována historická Biskupská knihovna Biskupství královéhradeckého v rezidenci původně založená biskupem Trautmannsdorfem. 10. listopadu 2004 vydal nový statut a jmenoval nové kanovníky Katedrální kapituly při chrámu Svatého Ducha v Hradci Králové. Svatým otcem byl 6. listopadu 2004 jmenován apoštolským administrátorem diecéze litoměřické. Tuto funkci vykonával do 22. listopadu 2008. V letech 2007–2008 organizoval oslavy 700. výročí katedrály Svatého Ducha, kterému předcházela rekonstrukce vitráží a interiéru katedrály, včetně liturgické úpravy. V letech 2008 a 2009 inicioval „Týden vzájemného poznávání a porozumění“, pastorační aktivitu velkých měst mezi věřícími napříč konfesemi a hledajícími. K 1. červenci 2009 založil Diecézní církevní soud. Královéhradeckou diecézi spravoval jedenáct let, systematicky vypracoval a naplnil diecézní Sedmiletý pastorační program s přípravou pastorační diecéze v novém století.

13. února 2010 byl Svatým otcem Benediktem XVI. jmenován 36. arcibiskupem pražským. Pražskou arcidiecézi slavnostně převzal při mši svaté v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha dne 10. dubna 2010.

V letech 2000–2004 byl místopředsedou České biskupské konference. Dne 21. dubna 2010 byl zvolen předsedou ČBK.

Je držitelem řady vyznamenání a uznání. 28. října 2001 byl vyznamenán prezidentem republiky Medailí I. stupně za zásluhy o Českou republiku a 2. června 2003 mu byl udělen ministrem obrany České republiky Záslužný kříž II. stupně a 3. června 2008 ministryní obrany České republiky Záslužný kříž I. stupně. 20. června 2007 byl vyznamenán Velkým křížem „Pro Piis Meritis“ Suverénního řádu Maltézských rytířů.

Je široce zapojen do společenského a kulturního života. Je členem Etického fóra ČR, Vědeckých rad KTF UK Praha, Technické univerzity Liberec, Univerzity Hradec Králové, Lékařské fakulty UK HK, je předsedou správní rady Českého katolického biblického díla, členem Centra biblických studií, členem Konfederace politických vězňů, šéfredaktorem *Salve – revue pro teologii, kulturu a duchovní život*, členem redakce *Mezinárodní katolické revue Communio* a čestným předsedou Rodiny sv. Zdislavy o. s.

Z jeho rozsáhlé bibliografie vynikají monografie: *Zápas o člověka, Úvod do studia Písma svatého, Škola vnitřní modlitby, Úvod do teologie*. Mimořádný vědecký význam má jeho autorský podíl a třicet let trvající organizační práce na překladu *Jeruzalémské bible* do češtiny (která vyšla v roce 2009). V době nesvobody publikoval v samizdatu zahraniční studie, články v *Sursum*. Nyní publikuje v *Salve – revue pro teologii, kulturu a duchovní život*, v *Monitoru*, vedle toho je autorem desítek článků v domácích i zahraničních sbornících, časopisech, odborných i popularizujících, a v denním tisku.